



ת"פ 17273/07/19 - מדינת ישראל נגד חסן זידאן

בית משפט השלום בחיפה

25 אוקטובר 2020

ת"פ 17273-07-19 מדינת ישראל נ' זידאן

בפני כב' השופטת אורית קנטור, שופטת בכירה
המאשימה
נגד
הנאשם
חסן זידאן

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד אביבית קבדה

הנאשם - נוכח

ב"כ הנאשם - עו"ד איסלם סרוג'י

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

עובדות:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן (ת/1) בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק") - במסגרת האישומים הראשון עד השישי, התחזות כבעל תעודה לפי סעיף 443 לחוק במסגרת האישומים הראשון עד השישי ושימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 420 ו-418 לחוק במסגרת האישומים שני עד השישי.
2. על פי עובדות כתב האישום, הנאשם החזיק בתקופה הרלוונטית במסמכים מזויפים הנוגעים אליו, בהם תעודת בוגר אוניברסיטת תל אביב מיום 4/6/2006 בחוג לסייעוד, אישור סיום לימודים בחוג זה מחודש יולי 2006, תעודת רישום כאח מוסמך מתאריך 4/9/2005 ותעודת רישום כאח מוסמך לטיפול מוגבר בחולה גריאטרי מתאריך 21/3/2013.
3. על פי עובדות האישום הראשון, נענה הנאשם למודעת דרושים של הוסטל יפה נוף בחיפה לפיה מחפשים אח

עמוד 1



מוסמך לעבודה בהוסטל. הנאשם שלח קורות חיים, זומן לראיון והציג בפני המנהל מצג שווא לפיו הוא אח מוסמך. בעקבות זאת, התקבל הנאשם לעבודה והחל לעבוד בהוסטל בחודש נובמבר 2009 עד לחודש דצמבר 2010- אז התפטר הנאשם. הנאשם הרוויח בתקופה זו סכום של 62,452 על בסיס מצג השווא.

4. על פי עובדות האישום השני, חיפש מנהל בית אבות בירכא אח ראשי על מנת להעסיקו. אנשים שזהותם אינה ידוע למאשימה המליצו למנהל להעסיק את הנאשם, הוא קיבל את מספר הטלפון של הנאשם, התקשר אל הנאשם וזימנו לראיון. במהלך ראיון העבודה הציג הנאשם בפני המנהל מצג שווא לפיו הוא אח מוסמך והציג בפניו את המסמכים המזוייפים על אף שמעולם לא הוסמך לכך. בעקבות מצג השווא התקבל הנאשם לעבודה בבית האבות, בתאריך 25/12/2011 חתם על הסכם עבודה אישי בבית האבות ועבד בבית האבות עד לתאריך 30/9/2014- אז נכנס לתוקף מכתב פיטורין אותו קיבל הנאשם ביום 1/9/2014 בעקבות בקשתו לסיים את עבודתו. במהלך תקופת עבודתו הרוויח הנאשם משכורת של 280,049.80 ₪ בהתבסס על מצג השווא.

5. על פי עובדות האישום השלישי, הנאשם הציג בראיון עבודה בבית החולים הסיעודי עדן בנהריה מצג שווא לפיו הוא אח מוסמך והציג את המסמכים המזוייפים ביועין, על מנת לקבל משרה במקום. בעקבות מצג זה וכן בעקבות היכרות מוקדמת בין הנאשם לבין המראיין שהי האח ראשי במקום, התקבל הנאשם לעבודה מיום 8/5/2016 ועד ליום 6/9/2017 - אז נכנס לתוקף מכתב פיטורין אותו קיבל הנאשם בשל אי עמידה בדרישות העבודה וביעדים אשר הוגדרו לו. במהלך תקופה זו הועסק הנאשם כאח אחראי מחלקה למרות שלא הוסמך לכך והרוויח, על בסיס מצג השווא, משכורת בסכום של 127,849 ₪.

6. על פי עובדות האישום הרביעי, התקבל הנאשם לעבודה במרפאת רסקו בקרית ים כאח מחליף, החל מיום 23/3/2015 בעקבות מצג שווא אותו הציג בפני המראיין, לפיו הוא אח מוסמך, תוך שהנאשם הציג את המסמכים המזוייפים ביועין. הנאשם החל עבודתו במרפאה ביום 23/3/2015 ועבד בה עד ליום 27/8/2015- אז הוחלט על סיום עבודתו. במהלך תקופת עבודתו ועל בסיס מצג השווא, הרוויח הנאשם משכורת בסכום כולל של 24,233.59 ₪.

7. על פי עובדות האישום החמישי, עובר לתאריך 6/10/2015 התקבל הנאשם לקורס "מידע בריאותי" המכשיר אחים ואחיות לעבודה במוקד האחיות של קופת חולים כללית. בתאריך 6/10/2015 עבר הנאשם סדנת מיון לקראת הקורס במהלכה הציג הנאשם מצג שווא לפיו הוא אח מוסמך והציג את המסמכים המזוייפים ביועין כי הם מזוייפים ובכוונה להתקבל באמצעותם לקורס. בסוף הקורס ועם תחילת העבודה במוקד צפוי היה להינתן תגמול כספי. בתאריך 28/10/2015 החל הנאשם את הקורס על בסיס מצג השווא. בתאריך 6/11/2015 בוצעה בדיקה מול המאגר הממוחשב באתר משרד הבריאות אך שמו של הנאשם לא נמצא בפנקס והנאשם נדרש להביא אישור ממשרד הבריאות-דבר אשר לא נעשה ועל כן הופסקה השתתפותו של הנאשם בקורס.

8. על פי עובדות האישום השישי, פנה הנאשם במהלך שנת 2016 אל מנהלת אגף הסיעוד בבית החולים "הרצוג" בירושלים וביקש להתקבל לעבודה בבית החולים כאח מוסמך. הנאשם הגיע לראיון, הציג למנהלת מצג שווא לפיו הוא אח מוסמך והציג את המסמכים המזוייפים ביועין, בכוונה להתקבל באמצעותם לעבודה בבית החולים.



המנהלת בדקה באתר האינטרנט של משרד הבריאות האם שמו של הנאשם מופיע בפנקס, לא מצאה את שמו ודיווחה על כך למינהל הסיעוד במשרד הבריאות.

9. לאחר הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, הופנה הנאשם אל הממונה על עבודות שירות שמצא כי הנאשם מתאים לריצוי עבודות שירות. בנוסף, הופנה הנאשם אל שירות המבחן על מנת שיכין תסקיר בעניינו ויבחן בין השאר את סוגיית ביטול ההרשעה.

תסקיר שירות המבחן:

10. בתסקיר מיום 21/6/2020 ציין שירות המבחן, כי הנאשם, בן 39, נשוי ואב ל-3 ילדים בגילאים 8 עד 12 שנים. הנאשם עובד כשנתיים בחברת "תקשוב" ולומד לימודי תואר ראשון במכללת גליל מערבי.

הנאשם סובל ממחלה גנטית - קדחת ים תיכונית משפחתית ותסמונות חום חוזרות ומקבל טיפול תרופתי מונע.

11. שירות המבחן ציין כי לנאשם אין הרשעות קודמות, הוא הודה בביצוע העבירות וטען כי מעשיו נבעו ממצוקה כלכלית אליה נקלע בעקבות הצטברות חובות שצבר בשל דאגתו להוריו. לדברי הנאשם, הוא לא הצליח להשתלב בלימודים ועבר את העבירות מתוך רצון לקדם עצמו כלכלית וחברתית.

12. הנאשם הדגיש בפני שירות המבחן כי בכל תפקידיו, הוא הצליח לעמוד בנדרש ממנו ללא פגע באוכלוסיית המטופלים וללא התערבות בטיפול הרפואי או התרופתי, כך שבתפסתו הוא לא סיכן חיי אדם ולא פגע בטיב הטיפול שהוענק למטופלים.

13. שירות המבחן ציין כי בדברי הנאשם והתייחסותו לעבירות ניכרת גישה מפחיתה מחומרת המעשים, נטייה להשלכת האחריות לביצוע העבירות על גורמים שונים וחיצוניים - מצב משפחתי ומצוקה כלכלית, תוך קושי לערוך התבוננות עצמית מעמיקה בקשייו וחלקי אישיותו שעמדו ברקע למעשים.

הנאשם גם ממוקד במחיר האישי והמשפחתי שעליו לשאת בגין ביצוע העבירות, ומביע חשש מענישה שתפגע בו, בילדיו ובאשתו וביכולתו להמשיך לפרנס את משפחתו.

14. שירות המבחן מזהה קיומם של קווים נרקיסטיים באישיותו של הנאשם, מתקשה לקבל אחריות על חומרת מעשיו והשלכותיהם ועושה שימוש במנגנוני הגנה של השלכה, רציונליזציה ומינימליזציה של מעשיו והיקפם. הנאשם מתקשה להתמודד באופן מקדם עם מצבים בהם הוא חווה כישלון ובמצבים כאלה נוטה לייצר מציאות מדומה על מנת לחפות על חווית חוסר הערך הפנימית.

15. שירות המבחן מציין ביחס לגורמי סיכוי לשיקום וסיכון להשנות עבירות דומות בעתיד, כי עד למעורבות הנאשם



באירועים ניהל אורח חיים תקין, תוך גילוי יכולת התמדה במסגרות חיו, נעדר עבר פלילי, שהשתלב בעבודה ובלמודים, אך קיימים גורמי סיכון רבים להישנות עבירות דומות בעתיד.

לפיכך, ומבלי להתעלם מחומרת העבירות והשלכותיהם ועל מנת להפחית את הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד, המליץ שירות המבחן לשקול ענישה מוחשית שתכלול אלמנטים טיפוליים שייסעו לנאשם לזהות חלקים אישיותיים ודפוסים התנהגותיים שעמדו ברקע לביצוע העבירות ויכלו לחבר את הנאשם לחומרת מעשיו תוך רכישת כלים ומיומנויות להתמודדות יעילה עם מצבי לחץ ומשבר.

16. בסופו של יום ועל מנת לאפשר לנאשם להמשיך בעבודתו ובפרנסת בני משפחתו המליץ שירות המבחן על ענישה מוחשית של שרות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות. בנוסף, המליץ כענישה שיקומית להעמיד את הנאשם בצו מבחן לתקופה של 18 חודשים, במהלכה ישתלב הנאשם במערך הטיפול הקבוצתי המתקיים בשירות המבחן.

17. בהתייחסו לסוגיית ביטול ההרשעה ציין שירות המבחן, כי הנאשם לא הציג מסמך כלשהו לפיו עלולה להיגרם לו פגיעה משמעותית כתוצאה מהרשעתו. לכן, שירות המבחן לא בא בהמלצה בעניין זה.

18. על פי חוות דעת ממונה שהתקבלה הנאשם נמצא מתאים לרצות עבודות שירות במקום מאסר.

ראיות ההגנה לעניין העונש:

19. ב"כ הנאשם הגישה אישור על לימודיו האקדמיים של הנאשם במכללת גליל מערבי, מכתב המלצה מחברת "תקשוב" בה עובד הנאשם, תשלום מקדמה לשנת לימודים ודו"ח חובות של הנאשם במרכז לגביית קנסות ובהוצאה לפועל.

20. בנוסף, העיד מר פאדי עוקר, אשר עובד כאח בבית אבות והכיר את הנאשם בשנת 2016, כאשר הנאשם קיבל אותו לעבודה ככח עזר בבית אבות "עדן" בנהרייה. לדברי העד, השניים עבדו ביחד כשנתיים. העד העיד, כי במסגרת תפקידו, הכין הנאשם לצוות סדרי עבודה, קיים שיחות עם משפחות והיה אחראי על המחלקה, אולם לא נתן תרופות או זריקות.

21. העדה גב' אמאני זידאן - אשתו של הנאשם העידה גם היא מטעם ההגנה. העדה העידה, כי לה ולנאשם יש 3 ילדים בני 12, 10 ו-8, שקשורים לאביהם מאוד. לדבריה, כשגילתה מה שקרה הדבר לא היה מקובל עליה והיה לה קשה, אולם הכריחה עצמה להמשיך עם הנאשם ולתמוך בו. השניים נשואים לדבריה מזה 13 שנים. העדה העידה, כי החליטה לסלוח לו היות והוא אבא ובעל טוב, הנאשם כיום לומד ושניהם עובדים, כשהנאשם עובד בזימון תורים תמורת משכורת נמוכה. בנוסף העידה, כי אם הנאשם ישלח לעונש מאסר הדבר ישפיע עליה ועל הילדים במיוחד.



22. העד מר פאדי חליל, המשמש אח מוסמך אשר עבד עם הנאשם בבית אבות-שם התקבל העד לעבודה על ידי הנאשם, ששימש אח ראשי. לדברי העד, הנאשם לא נתן במסגרת תפקידו זריקות או תרופות אלא היה אחראי מחלקה והיה אחראי על סידור עבודה והזמנות.

טיעוני התביעה לעונש:

23. ב"כ המאשימה בטיעוניו בכתב הפנה לנסיבות לערכים החברתיים שנפגעו - השמירה על קניינו של הפרט, ההגנה על חופש הפעולה והבחירה של הציבור ועל יכולתו לקבל החלטות מבלי שירומה או יוטעה.

ערך מוגן נוסף שנפגע הוא השמירה על אמון הציבור בעוסקים במקצוע הרפואה והסיעוד לבל יפגע שלומם ובטחונם של המטופלים.

ערך זה נוגע להגנה על גופו של הגנה, כבודו, רצונו ובחירתו החופשית, כמו גם הפגיעה הקשה בפרטיותם של המטופלים בהם טיפל הנאשם לאורך השנים, כשנחשף לתיקם הרפואי על כל פרטיהם.

24. לעמדת ב"כ המאשימה רמת הפגיעה בערכים המוגנים היא גבוהה, תוך שהנאשם מצביע על כך שהוא מזלזל באופן בסיסי בחיי אדם ובריאותם ולנוכח ריבוי המעשים, אורך התקופה בה פעל הנאשם ומגוון המוסדות בהם עבד.

25. ב"כ המאשימה הפנה לנסיבות הקשורות בעבירה - התכנון שקדם לביצוע העבירות, כשהנאשם הצטייד במסמכים המזוייפים והתקבל על בסיסם לעבודה, כשפעל כך לאורך שנים רבות, במקומות עבודה שונים, עבר ראיונות קבלה במקומות עבודה, סדנאות קליטה לעבודה, קורסים וכו', כשהוא מתבסס על מצגים כוזבים ומסמכים מזוייפים.

חלקו של הנאשם בביצוע העבירות, מלא, מוחלט ובלעדי.

הנזק שנגרם מביצוע העבירות הוא לבעלי המוסדות אשר שילמו לנאשם סכומי כסף גבוהים תוך שציפו להעסיק אדם בעל הכשרה והסמכה מתאימה אך קיבלו לעבודה בכזב אדם נטול הסמכה והכשרה.

הנאשם עלול היה לגרום לנזקים קשים ביותר לבריאותם של המטופלים, ונגרם נזק לפרטיותם כשהנאשם נחשף למידע רפואי שלהם, נזק עקיף נגרם לאנשים שעברו את מסלול ההכשרה הנדרש, והנאשם "עקף" אותם בקבלה לעבודה שלא כדין.

26. לנאשם לא היו סיבות מוצדקות לביצוע העבודות, למעט בצע כסף "עיגול פינות" וקיצור דרכו לעבודה מבלי שהוא צריך לעבור את המסלול המפרך והמיותר מבחינתו של לימודים אקדמיים והכשרות והסמכות נדרשות



בהתאם לנוהל משרד הבריאות.

27. אשר למדיניות הענישה הנוהגת, הפנה ב"כ המאשימה לשורה של פסקי דין המתייחסים לנאשמים שהתחזו לבעלי מקצוע בתחום הרפואה, רופא שיניים, פסיכולוגית ואחות מוסמכת וציין כי מדובר בפסקי דין הקלים לעין שיעור מהמעשים בהם הורשע הנאשם.

28. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה - ציין ב"כ המאשימה כי יש לדחות על הסף את הטענה לפיה הנאשם נאלץ לבצע את העבירות עקב מצוקה כלכלית. התובע אף הפנה להתייחסותו של הנאשם בתסקיר לפיה הוא מפחית מחומרת המעשים, מתקשה לערוך התבוננות עצמית מעמיקה ונוטה להשליך אחריות לביצוע העבירות על גורמים חיצוניים.

ב"כ המאשימה ביקש לדחות את המלצת שירות המבחן וביקש גם לדחות את עתירת ההגנה להמנע מהרשעה.

29. ב"כ המאשימה ביקש לקבוע מתחם ענישה נפרד לגבי כל אישום ואישום, ביקש לצבור את העונשים אחד לשני וביקש כי עונשו של הנאשם ימצא במחצית התחתונה של כל אחד מהמתחמים קרוב לאמצע המתחם.

כן ביקש ב"כ המאשימה להטיל מאסר על תנאי וקנס כסי גבוה.

30. ב"כ המאשימה ביקש לקבוע, כי מדובר באירועים נפרדים אצל מעסיקים שונים ובתקופות שונות ולא באירוע אחד.

טיעוני ההגנה לעונש:

31. ב"כ הנאשם הפנתה לתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם, שלדבריה הינו חיובי.

למרות האמור התסקיר, הפנתה ב"כ הנאשם לפסיקה לפיה בית המשפט ביטל הרשעה למרות שלא הוכח נזק קונקרטי העלול להיגרם לנאשם שהורשע אף הוא בעבירות מרמה רחבות היקף.

לדבריה מדיניות ההחלה של "הלכת כתב" כיום הינה גמישה, בפרט כאשר מדובר באנשים בתחילת דרכם, והמגמה היא ביטול הרשעה במקרים אלה, גם אם לא נגרמת פגיעה קונקרטית ומוחשית.

32. ב"כ הנאשם ציינה, כי הנאשם בן 39, אב ל-3 המנסה לשקם את חייו, הוא לומד ועובד ועל כן, זהו מקרה מתאים לביטול ההרשעה.



הנאשם הודה בפתח משפטו בעובדות כתב אישום מתוקן שתוקן לקולא מבחינה עובדתית ללא הסדר לעניין העונש והתחרט על מעשיו.

33. ב"כ הנאשם ביקשה לקבוע, כי על פי "הלכת ג'אבר" יש לראות במעשים כאירוע אחד ועל כן יש לקבוע מתחם עונש אחד והוסיפה כי בנסיבות, מתחם העונש ההולם נע בין של"צ למספר חודשי מאסר בעבודות שירות. הסניגורית הפנתה למדיניות הענישה לעניין זה.

34. לדברי הסניגורית עקב חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות ומטעמי הגנה מן הצדק, יש להקל בעונשו של הנאשם.

הנאשם הודה, התחרט והודה בפתח משפטו ללא הסדר לעניין העונש בעובדות כתב אישום מתוקן שתוקן לקולא מבחינה עובדתית.

הנאשם אינו עבריין כעולה מהתרשמות שירות המבחן ממנו. מצבו הכלכלי של הנאשם קשה.

35. ב"כ הנאשם ציינה כי הנסיבות מחייבות הקלה בעונשו ואף סטייה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום וביקשה להטיל על הנאשם צו של"צ או לחילופין, להטיל עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, כפי שעולה מדו"ח ועדת דורנר.

בנוסף, ביקשה הסניגורית לאור מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם להימנע מהטלת קנס, או להסתפק בהטלת קנס נמוך.

36. הנאשם ביקש לומר, כי הוא אב ל-3 ילדים, הוא מצטער על מעשיו ולצער הבין את טעותו מאוחר. לדבריו, גדל בבית בו אף אחד לא סיים תיכון והוא בא מרקע כלכלי קשה. הנאשם הוסיף, כי לא הייתה לו כוונה להזיק וביקש הזדמנות לשקם את חייו וחיי משפחתו והדבר מאוד חשוב לו. כיום עובד הנאשם לדבריו בזימון תורים לקופת חולים.

דין והכרעה:

37. תיקון 113 לחוק העונשין קובע כי העיקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה - קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב לחוק העונשין, תשל"ז - 1977), על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כשבתוך מתחם



העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם (סעיף 40ג לחוק הנ"ל).

38. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם הם כפי שטען בצדק ב"כ המאשימה השמירה על אמון הציבור בעוסקים במקצוע הרפואה והסיעוד על תחומי השונים, שלומם ובטחונם של המטופלים, הגנה על גופו של אדם, כבודו, רצונו ובחירתו החופשית, הפגיעה בפרטיות וההגנה על חופש הפעולה והבחירה של הציבור ועל יכולתו לקבל החלטות מבלי שירומה או יוטעה.

39. אשר למידת הפגיעה - גם לעניין זה אני מקבלת את עמדת ב"כ המאשימה כי מדובר במידת פגיעה ברמה גבוהה כשהנאשם נטל לעצמו את החירות לטפל באנשים חולים, לעיתים מבוגרים וסיעודיים לאורך תקופה במספר מוסדות, תוך זלזול בחיי אדם ובריאות הציבור.

40. אשר לנסיבות הקשורות בעבירה -

הנאשם היה המבצע היחיד של העבירות כשחלקו בביצוען מלא, מוחלט ובלעדי.

הנאשם הצטייד במסמכים מזוייפים על בסיסם התקבל למקומות עבודה שונים, פעל כך לאורך שנים רבות, במספר מקומות עבודה, לאחר שעבר ראיונות קבלה, סדנאות קליטה לעבודה וקורסים מקצועיים, דהיינו לעבירות קדם תכנון מוקדם, והן בוצעו בשיטתיות, באופן תכוף ולאורך שנים.

הנאשם הצטייד לעניין זה במספר מסמכים מזוייפים - תעודת בוגר אוניברסיטה בחוג לסיעוד, אישור סיום לימודים בחוג לסיעוד, תעודת רישום כאח מוסמך מספר 197028 ותעודת רישום כאח מוסמך לטיפול מוגבר בחולה גריאטרי.

כתב האישום כולל 6 אישומים כשהעבירות נעברו בין חודש נובמבר 2009 עד שנת 2016, דהיינו לאורך תקופה של כ-7 שנים.

הנאשם הרוויח משכורת של אח מוסמך וקיבל סכומים ניכרים שלא הגיעו לו - באישום הראשון מדובר בסכום של 62,452 ₪, באישום השני מדובר בסכום של 280,049.80 ₪, באישום השלישי מדובר בסכום של 127,849 ₪, באישום הרביעי מדובר בסכום של 24,233.59 ₪ ובאישומים החמישי והשישי מדובר בנסיון לקבל דבר במרמה שכן התברר כי אין לנאשם אסמכה כאח מוסמך.

באישומים הראשון, שני ושלישי התקבל הנאשם לעבודה בהוסטל, בית אבות ובית חולים סיעודי - מקומות בהם שוהה אוכלוסיה מוחלשת במיוחד של קשישים, סיעודיים, כאשר ידוע הקושי לקלוט עובדים מתאימים במקומות אלה.



אשר לנזק שנגרם עקב ביצוע העבירות - בצדק מציין ב"כ המאשימה את סכומי הכסף אותם פירטתי לעיל ששולמו לנאשם מבלי שהיה בעל אסמכה והכשרה לקבל סכומים אלה, כמו גם פוטנציאל הנזק לבריאותם של המטופלים, פרטיותם והאמון שניתן בנאשם מצידם ומצד מעסיקיו.

41. בהתאם להוראת סעיף 40"ג על בית המשפט לקבוע האם מדובר בכמה עבירות המהוות כמה אירועים או כמה עבירות המהוות אירוע אחד לשם קביעת מתחם העונש ההולם, לאור עתירת ב"כ המאשימה לקבוע כי כל אישום מהווה אירוע נפרד ויש לקבוע בצידו מתחם עונש הולם נפרד בעוד עמדת הסניגורית היא כי כתב האישום כולו מהווה אירוע אחד ויש לקבוע בגינו מתחם עונש הולם אחד.

42. בע.פ. 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** נקבע על ידי כב' השופטת ברק-ארז המבחן מהו אירוע אחד לשם קביעת מתחם העונש ההולם.

כב' השופטת ברק-ארז קבעה כי על בית המשפט לקבוע מתחם ענישה אחד לפעולות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק. את התשובה לשאלה מהן גדר האירוע יש לגזור מנסיון החיים כך שעבירות שיש ביניהן קשר הדוק יחשבו לאירוע אחד:

"ניתן לומר כי ברגיל קשר כזה בין עבירות ימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים, או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה" (פסקה 5 לפסק דינה של כב' השופטת ברק-ארז).

גם על פי "מבחן הקשר ההדוק" ניתן לומר כי עבירות נשוא כתב האישום מהוות אירוע אחד אם כי העובדה שהאירוע כולל כמה מעשים יכולה לשוות לו מידה של חומרה, וכאשר בית המשפט מחליט שאירוע מסוים כולל יותר מעשה אחד - צירופים של עונשי המקסימום שניתן להטיל בגין כל אחד מהמעשים עשוי לקבוע את התקרה העליונה האפשרית למתחם הענישה בגין האירוע.

כב' השופט פוגלמן קבע באותו עניין, לאחר שהצטרף בנימוקיו לכב' השופטת ברק-ארז כי להשקפתו התיבה "אירוע אחד" רחבה דיה כדי לכלול גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן וכוללות גם מעשים שונים ביחס לקורבנות שונים ובמקומות שונים כל עוד הם מהווים מסכת עבריינית אחת.

הבחינה אם העבירות מהוות אירוע אחד, היא תכליתית פונקציונלית ומתחייבת מנוסחו הרחב של סעיף 40"ג המותיר לערכאה הגוזרת את הדין מתחם רחב של שיקול דעת המאפשר גמישות ביחס לאפשרות לצרף מעשים רבים לכדי אירוע אחד.

בבואי להחיל את המבחנים הנ"ל על כתב האישום בעניינו של הנאשם בפני, אני קובעת כי מדובר באירוע אחד הגם שכולל מספר מעשים ומספר עבירות שכן מדובר בפעולות עברייניות הנובעות מאותה תכנית עבריינית -



השגת מסמכים מזוייפים המתייחסים להכשרתו של הנאשם ולהסמכתו כאח מוסמך בוגר לימודי סיעוד באוניברסיטת ת"א תוך הפעלת אותן שיטות פעולה ושימוש באותם אמצעים לביצוע העבירות, הגם שמדובר בקורבנות שונים ובמקומות שונים. אני קובעת איפוא כי מדובר במסכת עבריינית אחת, תכנית עבריינית אחת ובקשר הדוק בין העבירות שביצע הנאשם ובהן הודה על פי כתב האישום המתוקן.

אשר על כן בכוונתי לקבוע מתחם עונש כולל לאירוע כולו.

43. אשר למדיניות הענישה - ב"כ הצדדים הפנו לפסיקה התומכת לטיעוניהם ביחס למקרים בהם התחזו אנשים לבעלי מקצוע מוסמכים בתחומים שונים לרבות בתחום הרפואי והסיעודי וביחס לענישה שהוטלה עליהם.

44. בהתחשב איפוא בעיקרון ההלימה, בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה באותם ערכים, בנסיבות הקשורות בעבירה ובמדיניות הענישה, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 לבין 15 חודשי מאסר בפועל.

45. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה -

הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה בפתח משפטו לאחר שכתב האישום תקן במסגרת הסדר דיוני ובכך חסך מזמנם של הצדדים, העדים ובית המשפט.

הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו והביע חשש מפגיעה בבני משפחתו - אשתו וילדיו כמו גם מפגיעה בפרנסת המשפחה הסמוכה אל שולחנו. יצוין כי הנאשם אינו המפרנס היחיד שכן גם אשתו עובדת.

הנאשם עובד היום בחברת תקשוב העוסקת בקביעת תורים לטיפולים רפואיים.

לא נטען כי הנאשם פיצה מי מבין מעסיקיו ששילמו לו משכורות גבוהות של אח מוסמך שלא כדין או למצער כי פיצה בגין ההפרש בין מה שהיה ראוי כי יקבל כשכר לבין מה ששולם לו בפועל.

לא נטען ולא הוכח כי הנאשם עשה שימוש לרעה במידע כזה או אחר אם הגיע לידיעתו, באופן שפגע בפרטיות המטופלים הגם שפוטנציאל נזק כזה נטען ע"י ב"כ המאשימה.

מדברי עדי ההגנה עולה כי הנאשם עסק בעיקר בתחום האדמיניסטרטיבי ופחות בתחום הטיפולי.

46. בהתאם להוראת סעיף 40ד' לחוק העונשין רשאי בית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם אם מצא עמוד 10



בית המשפט כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש כי ישתקם.

אמנם שירות המבחן המליץ לאמץ את הפן הטיפולי שיקומי ולהעדיפו על פני הפן העונשי, אולם להתרשמותי לא ניתן לעשות כן דווקא לאור האמביוולנטיות שהביעה קצינת המבחן בתסקיר ביחס למניעיו של הנאשם, לאופן נטילת האחריות שלו, למידת תובנתו והתייחסותו למעשיו.

עם זאת יש באמור בתסקיר שירות המבחן להביא אותי לאמץ רף תחתון של המתחם ולא למצות את מלוא הדין עם הנאשם.

47. לענין זה אני מוצאת לנכון לצטט מדו"ח הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים (להלן: דו"ח ועדת דורנר).

לאחר שהוועדה במסגרת המנדט שניתן לה הציעה קווים מנחים למדיניות ההתמודדות עם עבריינים בכלל ועל השפעת הכליאה על עבריינות בפרט, היא מצאה לנכון לקבוע ביחס לגורם השיקום כי:

"אף שמבחינה היסטורית מטרת בתי הכלא היתה בעיקר שיקומית, כיום ברור כי כוחו של השיקום היא כלי למניעת עבריינות מוגבל. עם זאת, לא ניתן להתעלם מאינדיקציות רבות לכך שבתנאים מסויימים, תוכניות שיקום, אכן מובילות לצמצום ברמות הפשיעה החוזרת. הדברים נכונים במיוחד, כשמדובר בתוכניות שיקום מחוץ לבתי הכלא, שעלותן נמוכה יותר. **מכאן, ששיקום בקהילה באמצעות ענישה שנועה בין עבודות שירות לצווי מבחן ושירות למען הציבור, צפוי להפיק תוצאות טובות יותר מאשר שימוש נרחב יותר במאסרים.**"

(סעיף 2 בפרק תקציר המלצות הוועדה).

כן מצאה הוועדה לקבוע קביעות נוספות לפיהן **"אין טעם בנסיון לקדם את ההרתעה באמצעות הרחבת השימוש במאסרים או באמצעות שימוש במאסרים ממושכים יותר"**. (סעיף 1 בפרק תקציר המלצות הוועדה), וכי: **"הסיכוי של אסיר לשעבר לחזור ולבצע עבירות גדול יותר מהסיכוי של עבריין שנידון לעונש מחוץ לכתלי הכלא"** (סעיף 1 לפרק תקציר המלצות הוועדה).

הוועדה קבעה בהמלצותיה כי: **"יש לפעול לצמצום השימוש במאסרים במקרים בהם המאסר אינו הכרחי להגבלת יכולת של עבריינים שהמסוכנות שלהם לחברה גבוהה והרחבת השימוש בעונשים זולים יותר ויעילים יותר, העומדים בעיקרון ההלימה, ובכך להביא להקצאה יעילה ונכונה יותר של המשאבים המופנים לטובת הנושא"**.

(הרחבה בנושא, בפרק "השיקום" החל מעמ' 22 לדו"ח הוועדה).



48. בבואי לגזור את דינו של הנאשם אני זוקפת לזכותו את ההודאה בהזדמנות הראשונה, את נטילת האחריות המיידית, את העדר עבר פלילי, ואת חרטתו אך לחובתו אני זוקפת את משך ביצוע העבירות, התכנון שקדם להם, ואת הסיכון הפוטנציאלי הטמון בהן.

כך, אני סבורה כי יש להטיל על הנאשם מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות בנוסף לצו מבחן שיאפשר לו לטפל בגורמים שהביאו אותו לבצע את העבירות, באופן שיפחית את המסוכנות ממנה התרשם שירות המבחן.

49. בהתחשב בכל הנ"ל אני גוזרת על הנאשם את העונשים דלקמן:

אני דנה את הנאשם למאסר בן 8 חודשים אותו ירצה בעבודות שירות, בהתאם לחוות דעת הממונה במשטרת עכו, רח' ההגנה 16.

אני דנה את הנאשם למאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים והתנאי הוא כי לא יעבור עבירה בגינה הורשע.

אני דנה את הנאשם לתשלום קנס בסך 10,000 ₪ או 90 ימי מאסר.

הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים החל בתום 30 יום מיום שיסיים לרצות את עבודות השירות.

הנאשם יתייצב לריצוי עבודות השירות בתאריך 12/11/20 בשעה 08.00, במפקדת מחוז צפון, יחידת עבודות השירות, רח' הציונות 14 טבריה.

הנאשם מוזהר כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללים אלה יש בה כדי להפסיק את עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל.

הודע על זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתנה והודעה היום ז' חשוון תשפ"א, 25/10/2020 במעמד הנוכחים.

אורית קנטור, שופטת בכירה

[פרוטוקול הושמט]

עמוד 12



החלטה

הנני מורה על עיכוב ביצוע גזר הדין על כל רכיביו עד ליום 13/12/20 בשעה 08.00 - ככל שלא יוגש ערעור יתייצב הנאשם במועד זה לריצוי עבודות השירות.

ניתנה והודעה היום ז' חשוון תשפ"א, 25/10/2020 במעמד הנוכחים.

אורית קנטור, שופטת בכירה

הוקלד עלידימליכהן